

บรรณานุกรม

หนังสือ

กาญจนาคพันธ์ และนายตำรวจ เมืองโต. เล่าเรื่องขุนช้างขุนแผน. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

โกมารกุลมนตรี, พระยา. บทเสภาเรื่องพระร่วงสุวรรณโลก. พิมพ์ครั้งที่ 2.

พระนคร : โรงพิมพ์ศรีนคร, 2501.

กองจกหมายเหตุแห่งชาติ, กรมศิลปากร. การแต่งตั้งขุนนางไทยสมัยรัชกาลที่ 5.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศึกษานก, 2522.

กำชัย ทองหล่อ. หลักฐานไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รวมสาส์น, 2515.

คุรุสภา, องค์การฯ. กฎหมายตราสามดวงเล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 1. พระนคร :

โรงพิมพ์คุรุสภา, 2505.

เฉลิม แก้วกันต์. "คำนำและการละคอน." หนังสืออ่านประกอบคำบรรยายวิชาพื้นฐาน-

อารยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.

เคโซ สวานนท์. สรุปผลการสัมมนาวิจัยคดีไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรินทร์-

การพิมพ์, 2521.

แคนนิช แบรดเลย์. อักษรวิธานศัพท์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ. จดหมายเหตุเรื่องเสด็จประพาสต้น

ในรัชกาลที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพินิจ, 2519.

_____ . เสภาเรื่องพระราชพงศาวดาร. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรร-

ธนากร, 2465.

- _____ . พระกวีนิพนธ์. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยพิทยา, 2498.
- _____ . ระเบียบการเล่นตำนานเสภา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2501.
- จันทร์จิรายุวัฒน์รัตน์, หม่อมเจ้า, และคนอื่น ๆ . นักกลอนม่อนชาวแซ่. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2520.
- เจือ สตะเวทิน. บทเสภาพระที่นั่งเชอพระนเรศวรมหาราช. ธนบุรี : โรงพิมพ์พานิชเจริญ , 2497.
- ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา. พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 1. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2503.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. ประมวลข้อคิดเห็นทางการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2515.
- _____ . คู่มือครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายวิชาภาษาไทย เล่ม 1. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2499.
- _____ , ประภาสรี สีหอำไพ. ภาษาไทยสำหรับครู หนังสือประกอบคำบรรยายวิชาภาษาไทย 5. กรุงเทพฯ : หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- นราธิปประพันธ์พงศ์, พลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ. คำกลอนเรื่องสิทธิเสรีและสัมภาพตามธรรมชาติ กับเรื่องอ่านเล่นขอลูกอินทรีและบทเสภาว่าเรื่องอาลังนัม. (แจกในงานศพ หม่อมแฉ่ม วรวรณ ๗ อยุธยา 2472) ม.ป.ท. ม.ป.ป.
- นราธิปพงศ์ประพันธ์, พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมพระ. ข้อคิดเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิพิธ, 2518.

นริศรานุกัตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ กรมพระยา. บันทึกเรื่องความรูทาง ๆ 5 เล่ม

กรุงเทพ : โรงพิมพ์ศิwap, 2506.

_____ . วิจารณ์เรื่องตำนานเสภา. กรุงเทพ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2501.

บุญนาค พยัคฆเศร. "แจ้ง 1 - 2." สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน

9(2512 - 2513) : 5714 - 5718.

บุญเหลือ เทพสุวรรณ, หม่อมหลวง. ภาษาไทย - วิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์กรุงเทพการพิมพ์, 2502.

_____ . "ข้อสังเกตเรื่องวรรณคดีไทย." ใน คำบรรยายวิชาภาษาไทย เอกสาร
นิเทศการศึกษ ฉบับที่ 186. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมตำรวจ, 2520.

_____ . วิเคราะห์วรรณคดีไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2517.

_____ . "หัวใจวรรณคดีไทย," ใน วรรณคดี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์-
ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

ประคอง วรรณสุต. สถิติประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพ : ไทยวัฒนาพานิช,
2520.

ประจักษ์ ประภาพิตยากร. ประเพณีและไสยเวทในชนช้างขุนแผน. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์เจริญธรรม, 2519.

ประเวท กุญฑ. "วิธีขับร้องเพลงไทย," ใน ดนตรีไทยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์กรุงเทพฯการพิมพ์, 2513. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ปิ่น มาลากุล, หม่อมหลวง. งานละครของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว-
มหาจักราช พระมงกุฎเกล้าเจ้าแผ่นดินสยาม. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

เปลื้อง ณ นคร. ภาษาและวรรณคดี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น, ม.ป.ท.

พิทยาลงกรณ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น. เสภาเรื่องนันทราชาคริต. พระนคร :
โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2469.

พูนพิศมัย คีตกุล, หม่อมเจ้าหญิง. "การดูการเล่นและฟังดนตรี" ใน ดนตรีไทยชมรม
ดนตรีไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงไทยการพิมพ์,
2509. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

มัทนี รัตนิน. "ปัญหาการสอนวรรณคดีไทยในปัจจุบัน." ใน คำบรรยายวิชาภาษาไทย
เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 186 หน่วยศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมตำรวจ, 2520.

มนตรี ตราโมท. การละเล่นของไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, 2497.

_____. "กรับ." สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 1(2512 - 2513) :
400 - 402.

_____. และวิเชียรกุลศักดิ์. "คำอธิบายเพลงไทย - โรง." ใน ฟังและเข้าใจ
เพลงไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยเกษม, 2523.

_____. "ความเป็นมาของดนตรีไทย" ใน หนังสืออ่านประกอบคำบรรยายวิชา
พื้นฐานอารยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.

_____. "นีกถึงโชติ," ใน วงปี่พาทย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2517.
(อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายโชติ คุวิยประณีต)

_____. เพลงโหมโรงรัตนโกสินทร์ 3 ชั้น. ธนาคารกรุงเทพจัดพิมพ์เผยแพร่,
ม.ป.ป., ม.ป.ท.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. บทเสภาเรื่องพระยาราชาวงศ์กับสามัคคีเสวก.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516.

- _____ . พระราชบันทึกเรื่องโรงเรียนมหาดเล็กหลวง. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์อมรินทร์, 2524. (คณะนักเรียนเก่าโรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์
จัดพิมพ์นอกรอบเกล้า ฯ ถวายพระราชกุศลในการทอดกฐินวัดตะเคียนคู่,
อำเภอยานโป่ง จังหวัดชลบุรี อาทิตยที่ 8 พฤศจิกายน 2524).
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับพิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
2513.
- วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา. "นันทเลวตถุ," ใน
ชุมนุมพหูสูตร ภาคที่ 1 ยมการรควรรณา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2518.
- วิมลศิริ รวมสุข. การสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิง
ปากเกร็ด, 2522.
- วิวัฒน์ แดงสุภา. "ศาสตร์จารย์อุทิศ นาคสวัสดิ์ ครูของเรา." คนตรีไทยอุดมศึกษา
ครั้งที่ 13 ชมรมคนตรีไทยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 21 พ.ค. 23.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แววกนก, 2523.
- ศิลปากร, กรม. เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน 2 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์แพรวพินยา, 2513.
- _____ . ประชุมทรงเพลงไทยภาค 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คิวพร, 2500.
(อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายเหนี่ยว คุริยพันธ์)
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ คู่มือการสอนหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์
3 เล่ม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521.
- _____ . หลักภาษาไทยประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2506.

- _____ . สันสกฤต, ไทย, อังกฤษ, อภิธาน. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2507.
- _____ . หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ 3 เล่ม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2521.
- เสฐียรโกเศศ. การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์-
การศาสนา, 2514.
- สุจิตต์ วงศ์เทศ. เสภาไพร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจ้าพระยา, 2525.
- สุจิตต์ เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว. ประชุมเก็บตก 2 เล่ม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น,
2512.
- เสาวลักษณ์ อนันตศานต์. วรรณกรรมเอกของไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์-
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- หอดสมุควชิรญาณ. เสภาเรื่องศรีธนไชยเชียงใหม่. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณ-
พิพรรฒนาการ, 2463.
- หจกคหยาเหตุแห่งชาติ, กอง, กรมศิลปากร. การแต่งกิ่งขุนนางไทยสมัยรัชกาลที่ 5.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2522.
- อารคา กิรินันท์และคนอื่น ๆ . "การละครของไทย." เอกสารการสอนชุดวิชาไทยศึกษา :
อารยธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์, 2523.
- อุทัยวรรณ ศิริสาคร. วรรณคดีการละคร. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2522. (เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม)
- อุทัย สิ้นธุสาร. สารานุกรมไทย 23. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, 2522.

อุปกิตศิลป์สาร, พระยา. หลักฐานภาษาไทย. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2511.
 เอมอร ชิตตะโสภณ. โลกแห่งวรรณคดี. เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์ศูนย์หนังสือเชียงใหม่,
 2521.

วิทยานิพนธ์

โกมล บัวเขียน. "การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ
 สำคัญสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521.

สุมาลี อุนอก. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาระเรียนการสอนวิชาวรรณคดีไทยในระดับประถม-
 ศึกษาคอนปลาย ในโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ในปี 2516 - 2518."
 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
 มหาวิทยาลัย, 2519.

ศักดิ์กา ปั้นเหนงเพชร. "คุณค่าเชิงวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน." วิทยานิพนธ์ปริญญา-
 มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย คณะครูศาสตร์, แผนกมัธยม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2517.

อัมพร ทองใบ. "การวิเคราะห์หนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยประเภทนวนิยาย ในระดับ
 มัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

วารสาร

คึกฤทธิ์ ปราโมท, ม.ร.ว. . "บทความหน้า 5." สยามรัฐ (29 กันยายน 2513): 5.

บัญญัติ นิตยสุวรรณ. "ศิลปินที่นำรัฐจัก ครูเสรี หวังในธรรม." นิตยสารศิลปากร
 25 (กันยายน 2524) : 85 - 103.

- _____ . "ละคร" นิตยสารศิลปากร 24(มกราคม 2521) : 50 - 61.
- มนตรี ตรีโกวิท. "อธิบายเพลงเย็บวิมาน 3 ชั้น." นิตยสารศิลปากร. 7(กรกฎาคม 2506) : 48 - 51.
- _____ . "อธิบายเพลงพม่าห้าทอน 3 ชั้น." นิตยสารศิลปากร. 2(กรกฎาคม 2506) : 48 - 51.
- _____ . "อธิบายเพลงพม่าห้าทอน 3 ชั้น." นิตยสารศิลปากร 3(กันยายน 2506) : 69 - 72.
- "รายนามผู้ได้รับพระราชทานนามสกุล" ราชกิจจานุเบกษา 30 ภาค 2 แผนกสามัญ, 2456. ชำรุด ม.ป.ท., ม.ป.ป. : 3006-3012.
- วิภา เสนานาญ. "ศึกษาวรรณคดีให้สนุก." จันทร์เกษม 81(มีนาคม - เมษายน 2511) : 48 - 53.
- อุทิศ นาคสวัสดิ์. "ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทย." วารสารวัฒนธรรมไทย 6(สิงหาคม 2507) : 36 - 48.
- _____ . "ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทย," วารสารวัฒนธรรมไทย 12(กุมภาพันธ์ 2508) : 24 - 27.
- _____ . "ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทย." วารสารวัฒนธรรมไทย 6(สิงหาคม 2508) : 19 - 21.
- เอกสารอื่น ๆ
- ศิลปากร กรม. สูจิบัตรรายการพิธีสุชนาฏกรรมครั้งที่ 62. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.
- เสรี หวังในธรรม. เสภาพาทิ เทปบันทึกเสียงการแสดงครั้งที่ 6 ณ ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ สาขาเชิงสะพานผาน้ำเกว กรุงเทพมหานคร 18 พฤษภาคม 2522.

หอวิชาวุฒานุกรณ หอสมุดแห่งชาติ, กรมศิลปากร. ลายระหัดฉบับขอมพระราชทาน
นามสกุล แผนที่ 222. (หน้าเนายเอกสาร)

หอสมุดแห่งชาติ. ศรีธาตุนัย (กลอนฉวน) 3 เล่ม. สมุดไทยคำอักษรไทยเส้นตรง
 (ตู้ 115 ชั้น 3/3 มัดที่ 97) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

_____ . เสภาเรื่องนายทมนายโศติ. สมุดไทยคำอักษรไทยเส้นดินสอขาว (เลขที่ 1
 ตู้ 115 ชั้น 5/2 มัดที่ 21) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

_____ . เสภาตลาด. สมบัติเก็บหอสมุดแห่งชาติ เอกสารพิมพ์เล็ก.

_____ . "คำบรรยายภาพพระยาเสนาะดุริยางค์," ใน นิทรรศการ 100 ปี จางวางทั่ว
พาศยโกศล. 23 กันยายน 2524.

_____ . "คำบรรยายภาพหลวงกลองโกศลสิทธิ์," ใน นิทรรศการ 100 ปี จางวางทั่ว
พาศยโกศล. 23 กันยายน 2524.

_____ . "คำบรรยายภาพหลวงเปียงเสนาะกรรม (ทับ บุคควาภัย)," ใน นิทรรศการ
100 ปี จางวางทั่ว พาศยโกศล. 23 กันยายน 2524.

อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายเด็ยว ดุริยางค์. พระนคร : โรงพิมพ์ศิวิลพร, 2500.

สัมภาษณ์

_____ . กอแก้ว วีระประจักษ์. นักภาษาโบราณ 5 หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร. สัมภาษณ์,
 4 พฤษภาคม 2524.

_____ . จรูญศรี ภาสตัน. ครูพิเศษนาฏศิลป์โรงเรียนราชินีล่าง. สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม
 2524.

_____ . แจง คล้ายสีทอง. นักกีตศิลป์ 4 กองการสังคีต กรมศิลปากร. สัมภาษณ์, 6 ธันวาคม
 2524.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. ศาสตราจารย์. สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2525.

แซมซอบ คูริยพันธ์. ผู้เชี่ยวชาญการร้องและขับเสภา. สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2525.

ทวม ประสิทธิ์กุล. อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญขับร้องเพลงไทยและเสภาวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร.
สัมภาษณ์, 12 และ 20 กุมภาพันธ์ 2525.

นฤพนธ์ คูริยพันธ์. เจ้าหน้าที่โท หนาคากรุงเทพ. สัมภาษณ์, 9 กันยายน 2525.

ประเวท กุญฑ. อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญคานดนตรีไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่. สัมภาษณ์,
28 ตุลาคม 2524.

ประสาธ ทองอร่าม. นาฏศิลป์ 3 กองการสังคีต กรมศิลปากร. สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2524.

พระครูศรีธรรมปฏิภาณ (สมภพ บุญญโกโม) กณคดีคณะพุทธศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2524.

มนตรี ทรานโมท. ศาสตราจารย์พิเศษผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยกองการสังคีต กรมศิลปากร.
สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2524. 8 กันยายน 2524.

สังข์ ยมะคุปต์. นักเสภาบุตรพระแสงทอง. ภาควิชาสังคีตวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย.
สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม 2523. 3 กุมภาพันธ์ 2524. 18 มกราคม 2524.

ไพฑูริย์ เข้มแข็ง. อาจารย์ 1 ระดับ 4 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กองศิลปศึกษา กรมศิลปากร.
สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2524.

ละมุด ยมะคุปต์. ภรรยาสังข์ ยมะคุปต์ และผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์
กรมศิลปากร. สัมภาษณ์, 21 มิถุนายน 2524.

สุจิต คูริยประณีต. ผู้เชี่ยวชาญการขับเสภาและร้องเพลงไทย. สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2525.

เสวี หวังในธรรม. ผู้อำนวยการกองการสังคีต กรมศิลปากร. สัมภาษณ์, 2 ตุลาคม 2524.

Books

Gene V. Glass and Julian C. Stanley. Statistical Methods in Education and Psychology. New Jersey : Prentice-Hall, 1970.

Ned A. Flanders "The Problems of Observer Training and Reliability," Interaction Analysis : Theory, Research and Application edited by Amison-Hough. Reading Massachusetts : Addison-Wesley Publishing Company, 1967, อ้างถึงใน วิเชียร เกษประทุม. " กิริยารวมทาง วาจาระหว่างนักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงกับนักเรียน ในการเรียนการสอนภาษาไทย " วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

บทเสภาที่ไว้เกราะหั้นพลักษณคานการโศกคำและลีลาการขับ

กระบวนชม (เสาวรจัน)

ยกออกนอกเมืองศวรรคโลก ขามโลกเขาป่าขนาศรี
 เจ้าพลายกระสันพันทวี รำลึงถึงนารีศรีวิภาดา
 ถาแมนแกวแวงคามาควยพี่ จะชวนชื่นไม้ไพรพฤกษา
 คึกพลางเคิมพลางถามทางมา ขามหาเขิบเขาลำเนาธาร
 แลเห็นเขาเงาเงอมชะงอนชะงอก เป็นกรวยไกรภัก์สำคระเป็นม้วน
 โครมครึกกึกก้องทองขนานค พลุขลุปลานาแกยออกศิขรินทร
 เป็นชะวากวงเวียงตะเพิงพัก แงชะงักเงอมชะงอนลวนกอนหิน
 บางในสศหยคยอยเหมือนพลอยนิล บางเหมือนกลิ้งพวยหอยเรียงราย
 ตรงคระพักเพิงผาศิลาเนิน ชะงักเงินเงอมงลคชะแงหงาย
 ที่หุบหวยเหวหินเป็นทะเลาย เป็นวู้งว้างโพรงพรายคูลายพวย
 บางเป็นยอกคอกคากายเกะตะกะ ตะขรุตะขระเหียนหักเป็นหินหอย
 ชยุกชยิกหยคหยอกเป็นยอกคยอย บางแหลมลอยเงอมสลัมระยับยับ
 บางงอกเงาเป็นเงียงบางเกลี้ยงกลม บางไปปมเป็นนุ้มตะปุมตะปิบ
 บางปอกแป้วเป้เพือกคิบคิบ โลงคิลบแลตลคยอกศิขรินทร
 เหลามิงไม้ไพรโศกอยู่ริมหวย ลมชวยหตมดอยกระแสดินสุ
 น้ำในแลซึ่งถึงพื้นดิน ฟุงกลันสูมามาตมมานระยา
 สักนุษย์บัวแดงขึ้นแปงผัก พรองเม็กพาคผานกานนุ้ผา
 แพงพวยพุงพาคพันสันตะวา ลอยคองคาคทคยอกไปตามธาร
 สำรายเรียงเคียงทับกระจับจอก มักนุงงอกยอกคูกูสะอาน
 ภูมรินบินเคลาสูมามาตม ในธาราปลาคผานคระการค

ชมพลงทางเดินเนินนม

แลดูหมู่วิหคนกานา

คุมขามเขาสันสนับา

กระลึงจับกิ่งปะโลงแล

คอนทองจับบนถนนกรณิน

นกยูงจับย่างแฉทางพอน

กระจายจอยโจนจับกระเจาเจา

นกกะไนไถฟ้าระยาลอ

นกเขาจับเงอมเขาแฉแลลาดู

อันชนจับกิ่งตมิ่งชน

ไถปาวังกรากกระตากัน

เขากินชุกุยเขี่ยตัวเมียเลี้ยง

นกกะหาราแกแฉปีกปัก

เห็นตัวเมียเขี่ยจึงหรีคเขากรีคกรอ

เดินพลงชมพลงมากดางชฎ

ตะวันชายบายรังรังนม

รันรมพรอดไม้ไผตนา

สาริกาหูกจ้ออยู่จ้อแจ

กระชาจับกระสังสังเคียงเย

คัมแคไตคางริมทางจร

แกวจับแกวกินแล้วบินรอน

กระหุงทองจับกระทอนทำออนคอ

แมงแมวเขาจับสนคุดมื่อ

นกรอดคพลอดจ้ออยู่กิ่งจันท

จุกกรูจุกกรูเฝ้ากวน

เบญจวรรณจับเขาเถาว์ดลเป็เรียง

ตัวผู้ชนเอกลีเอกลีเวกเลี้ยง

เห็นคนเลี้ยงลัดแลงเขาแฉงกอ

วันชกปักกระจาจากะจาจ

ปักกอปองหลานาคูชม

ชกมาหลัดลัดเขารบม

เพลาลมตกคัตคอกทางเตียน ๑¹

หมายเหตุ บทที่ 1 - 10 ไชวีเคราะห์การไรค์ำ บทที่ 1 - 18 ไชวีเคราะห์ลีลาการขับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ กรมศิลปากร, เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน เล่ม 2, หน้า 660.

กระบวนรัก (นารีปราโมทย์)

เจางามปลอศยอกรักของพลาญแก้ว
 ผู้สูญกายไม่เสียกายแก่รั้ว
 ผู้ผิดพิภพมาสู่แก่โทษ
 ผู้ชมโฉมโคมลุ่มควยใจงาม
 รอยเส้นแม่จึงเจ็บควยจับตอง
 คอสนทวิภพลักหนักแฉวหนักก็
 คิดตามมาควยความที่รักนง
 ไทเน่นผามาที่จะจูบเย็บ
 ขอพู่ชูมือมาสู่ทหนอย
 จับจูบลูบแผลที่ไทมณี
 นี้ใครวอนให้มาถามหรือ
 จะจูแฉนแฉนงไปทำไม
 มาจับมือถือแขนเอางายกาย
 ที่นี้เรือนมิใช่ไรชาไม่กลัว
 ยังเขาสัมมิไปให้แฉนเอง
 ไม่วางแขนแฉนใจไซ่พอดี้
 ไม่เมตตากี่สาเสียเด็กนง
 จงเอามือมากรัศให้เป็นแฉน
 อึ่งแฉนหมอบแม่จะมาจับ
 จะกอดคิมนิ่มนางไม่หายกาย
 วาพลาญทางกอดกกระหวัดรัก
 ทั้งสองแถมแฉนหวานไต้ยีนดี

ไทมาแฉนเมื่อยาขมิบให้กลับคืน
 แก้วที่อย่าไคพรว่าว่าพันความ
 จงคล้าย โกรธเมื่อยาถือว่าพยามพยายาม
 ทรามสาวทศินไปไม่โยคี
 คิดของเพราะเจ้าชคส์ลพิ
 ทอนผู้ถูกขวนแฉนแฉน
 กัดจะหมองตองเนอเจ้าจะเจ็บ
 ที่ตะเข็บขาดไปจะให้ดี
 เจ็บน้อยหรือมากกว่าแฉนผู้
 แฉนียหยอกยั่วให้ชวนใจ
 ถึงเจ็บน็อกหาเชิญเจ้ามาไม่
 ใครเจ็บก็ใครรักษาตัว
 ไม่มีอายท่าเลนแฉนเมี้ยนัว
 ถึงคิขัวเพอนบ้านพยานมี
 มาจูจันกรองให้อิ่งมี
 จะทำที่เหมือนที่ไรไม่ได้แล้ว
 กระทุงหลองร้องไม่ให้แฉนแฉน
 อดยานักเสยพลาญแก้วจะกลัวตาย
 นิดก็ขมขมอยู่กับที่ไม่งั้นตาย
 ความแฉนสายดุคสวาทจะปรานี
 อดยาสมัคเคยไม่พ่นเมื่อนีพื
 ขอจูบที่เด็กเจ้าจงเมตตา

ประเด็ยวจับประเด็ยวจับเฝ้าดูชม
 ทำเล่นเหมือนเฝ้าเขยมา
 จะหยิกเท่าไรก็ไม่เจ็บ
 อุยหน้าอย่าทำนี่สำคัญ
 ทำเล็บหักเหมือนไม่รักที่จริงจริง
 เข้าซิคสะกิดเขยิมละมัย
 เอนอิงพิงประทุมคงกับหมอน
 กระเดือกเสือกคั่นอยู่ไปมา
 ฮือฮือฮือเสียงหาญพิศ
 เป้นหาแรกแกกยบพิโยมบน

แกกกับหมอนเจ้าชื้อมาหรือชา
 ฟ้าม่าเกอะไมยั้งไม่ฟังกัน
 ฉวยเส้นมาจะหักให้สะบัน
 ซาคพันเอาเด็กไม่เอยใจ
 เอาเงินซึ้งหนึ่งหารักเท่าเล็บไม้
 อุมแอบอกไวควายปรีดา
 สะออนนอนนอนแอบลงแนมหนา
 เกียมตาเบมมีคพิโยมบน
 กิ่งกตักเกดอณกุดระอุมเน
 ไมทานแทนทัวประทั่งทั้งแคนไตร ฯ¹

หมายเหตุ บทที่ 1 - 10 ใชวีเคราะห์การไรค่า บทที่ 1 - 16 ใชวีเคราะห์อู่ลาการชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ กรมศิลปากร, เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน เล่ม 1, หน้า 97 - 98.

กระบวนไกรธ (พิโรธวาทีง)

ถึงกระนั้นก็การอะไรใคร
 พุคคือดาวชาวป่าซึ่งเหมาลย
 เจ็บใจไปน้อยสักรอยเทา
 สายทองกับอุปพิงพิง
 เป็นไรเป็นอะไรกัน
 ลาวทองแอมหลังบังมัวดู
 อายายาวุ่นวายเจ้าสายทอง
 ขอบแต่จะปลอบนางใดบางเบา
 ไมแล้วคะหบอมไม่พึงคืน
 หมอมไม่เลี้ยงแล้วก็แล้วไป
 ถึงตัวคาสักเท่าไรก็ไม่เลี้ยง
 นือสาวชาวคอนคอนแจรจา
 ว่าพลางฉวยแขนเจ้าลาวทอง
 ลาวทองหือหือตอบไม่ทัน
 ออกก็เอาเด็กอะไรนี่
 ยิ่งห้ามยิ่งลามคังไฟฮือ
 คีก็เข้าเด็กเจ้าพลายแก้ว
 เคียวนี้ฮือฮือทำหนักไป
 เห็นเราอะไรซึ่งคังเห็นเสือ
 มันแขวะควักออกให้ก็เงินสิ้นตัว
 สีนาวาชาขลิบรับจุก
 นานไปก็จะชานกลานระยำ

หรือข้างแตงมึงเข้าไปจนเกือย
 แมจะคอยเอาเด็กกลางคืน
 คังใครเอาความฝากให้ชาควิน
 ปืนเรือลงมากวามาชวยกู
 ขุนแผนกัณเองวันทองอยู่
 ทวกลสายทองกรูจะคบเอา
 เป็นไรนองมาเป็นเช่นนี้เอา
 อยานะเจ้าวันทองจงออกใจ
 ถึงพระอิเทรลงมาหามหาพิงไม
 ฝากหือเองไว้ในนาวา
 จะคอยสักสืบเลี้ยงก็ไมว่า
 อิกนถึงตากบจะคบมัน
 ขุนแผนรองอโยธยาเอาฮือกัน
 ขวนขุนแผนนั้นเข้ากับมือ
 ไมกลัวพิฆางเจียวที่เคียวหรือ
 คีก็ค้อเขามาจะเป็นไร
 นิดแล้วหาเคยเป็นเช่นนี้ไม
 จะเทาไคแล้วกระมังกำดั่งนัว
 ถูกยาเบอแล้วหรือหมอมเจ้าจอมตัว
 ชามหัวชนเขากระดูค้ำ
 ปายถูกวิมณีนากอดากถดำ
 มันจะฆ่าฮือคองเลนคางวัว

เอะเอาแล้วฮีเจ้าวันทอง
 คิงค้อถึกผัดไม่กึกกัว
 ทั่วคึกคักได้เป็นแก้วเจ้า
 ออย่าหนักไปหนักมักช้ำใจ
 ดารักตัวกลัวอายจงวายแค้น
 ถามิฟังยั้งยั้งเฒ่ามา

เกินหนักแล้วน้องไม่เกรงผิว
 ดึงมิกลัวก็จะเกรงบางเป็นไร
 ทาได้ช่วยเรามาเป็นแก้วไม่
 มาค้ำปลาหน้าไม้ให้เสียปลา
 ออย่าเบรียงแปรนแปรนจักช้ำชานา
 นีอายชาวพรากรากูเอา ฯ¹

หมายเหตุ กิ่งแก้วที่ 1 - 10 ใต้วีเคราะห์การไรคำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ กรมศิลปากร, เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน เล่ม 1, หน้า 280 - 281.

ชีชะถอยคำอีลาวกอน
 งามข้างเนื้อไม้มิ่งไคมา
 เจ้าลาวทองก้มกอดลงเคินกิน
 ให้เขาขวัญโฉมนางอยู่กลางทัพ
 จึงจะสมสกุศลเจอมทอง
 จะจัดแจงชาวปลาไวทานาง
 ขาขอบิใจเจ้าระไวระวังมิด
 เห็นผิวสีก็สัสึกเขาทามกัน
 เพราะเจ้าทามความเงียบสงบทมค
 ทน้าเปรี้ยวคละเคี้ยวคดถึง
 มีไซไม้ปักเลนเอบเคลอนแคลน
 เส้าประโคนโยนลงสักเกากำ
 ถาหาไม้ที่ไหญ่จะอาจมา
 จะลือเลาชาวกินหูกวนกิน
 รอยบานพันเมืองไมให้ือหลอ
 อยาวาแถมมนุษย์ที่เคินกิน

แงงอนไมน้อยรอยภาษา
 กูจะเกดศทางงาออกไปรับ
 จะให้ขึ้นแคร่บินมาหับหัยับ
 ผลัดก็รับคานทามมาทามทาง
 ควยยกก็สักคานรองทานกว้างขวาง
 ทอวางแลกรจะไคเรเขาทันกวัน
 ควยความคิครวดเร็วคังกัณฑ์
 หาไมวันนั้นขึ้นจริงจริง
 หายทคเพราะเจ้าจอมทอมมูทึง
 นาทักถึงคูนไฟไปชุบน้ำ
 เจ้าเปเคินเห็นยวเนนอยุ้งคำ
 เอนเอาทอมพลายพรำลงทั้งย่น
 ทนอยุธาจะเป็นคน
 ทึงอนไมเหมือนทั้งแผนคิน
 จะชมปรออยู่แตนางคนนั้น
 ถึงพระอินทรกคงจะลงมา ๑¹

หมายเหตุ ตั้งแต่ที่ 1 ถึง บทสุดท้ายใช้วิเคราะห์หลักฐานการขับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ กรมศิลปากร, เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนเล่ม 1, หน้า 278 - 279.

กระบวนโศก (สัลดาวังคพิสัย)

นางพิมพ์กับนกกเผ่าสะอื้น
 น้ำตาตกชกมกกระเซ็นไป
 จะเดินไปไหนหรือถึงเรียงทอง
 จะระบมบอบบางทั้งกลางวิม
 ใครจะช่วยบงทนมาที่เห็นบ่เื่อ
 ไปคายนจะใครช่วยหอบงซัก
 พอเคยนอนเรือนเนือคายนบุงฟู
 จะคืนคายนคัวคองละอองไฟ
 ออกเอยเฝ้ายเคยทำกับชาว
 พอกินโคเหมือนใครที่ไฉนนา
 คาวหวานวันละสายเวลาเหลือ
 จะไปกินคิมสุขทั้งบุกกดอย
 จะอิมชานาามอกมาแก่ไหน
 จะหิวโหยระหวายควยแบมบาง
 ยามคักจะระอิดถึงคิมนอย
 ควยพลัดที่เซยชมควยกลมเกลียว
 รุงเซาหนาวเดี่ยวชะไรอง
 จะตราแคะแคะลมระบมกาย
 อามน้ำเือกน้ำใบทองธาร
 เคยหาเป่งกระแจะจรุงใจ
 โื้อพพลายสายสวาทของนงเอย
 มานอนหอควยนงสองเวลา
 นนนี้สิขักสัพยอก

ไมฝ่าเป็นสร้างสนประดีได้
 ไร่ไรหวงผิวจะจากพิมพ์
 จะฟังพองสองเทาพอนี้เฝือ
 ออกพิมพ์จะหังควยตัวรัก
 เฝือนี้อาลัยเหลือเพียงอกหัก
 อนาถนักรลไปนอนนอยกลางไฟ
 ไปปะถูกกินคองนี้ไฉนได้
 ใครจะช่วยจุดคั้งไร่ทั้งทา
 เฝือเซาตกแดงน้ำรุงทา
 ผักปลากินสิ่งละนอยนอย
 ยังไมใครมีเฝือขี้เส็กหอย
 ไมอรอยรศชาติมันจิกจาง
 คิกไปส่งสารพอนี้สุค้อยาง
 พอรางนอยของเฝือนั้นเฝือ
 จะเสราสรอยเปลาตรมอารมณเฝือ
 จะแลเหลือไปชมแกพวงชวย
 จะหาวควาเสี้ยนนงอยจนสาย
 เฝือเอยหนายกจะนอทั้งเฝือโคค
 หนาวสะทานเฝือนเสี้ยวคดลคไส
 ใครจะให้กระแจะประจงทา
 ไมเคยเลยจะหางเหเสนทา
 พอเคยหาพิมพ์คพิไรวอน
 ยัวหอยอกมีใครให้ไปไกลหมอน

แชนมาย เคยให้เมียหนูนอน
 พุดพลอดกอดจูบมิไกรนอน
 จนรุ่งรางสว่างสายไมวายทบ
 ไม่พิลึกกายบายหน้าออกไปจาก
 แขนนางข้างเคียงควยเจือใจ
 จะกินขานั่งเกล้าอยู่คุดยทา
 ครั้งเมียไม่กินพรอดหยอมวอน
 เห็นเขาเห็นเมียก็มาตัก
 พอดองมาเค็ดรักก็ไป
 เป็นเจจิกกลัวผิดไปไม่ได้
 ในกลางไพรพลจะโคประคองทม
 เมียจะนอนคนเคียงกระไรรอด
 เคยแอบแนบข้างไมทางกาย

เห็นเมียรอนพอกชกกระพอลม
 ขอนกางเมียเซยแล้วเสยผม
 แสนภิมยรักน้องไมนอนไกล
 จะออกปากว่าเห็นอนนิคหามิไม
 หลไปไกรจะกอดให้พินนถน
 ให้พินมานั่งกินควยถักก่อน
 ปั้นมือแปลตบได้ประโลบใจ
 จะรักเมื่อเพอรักพินหามิไม
 ทำไมจะโคของรักไปเซยชม
 จนใจหลเอาไปแต่ยาม
 สุกตรมอกก็เอยูเคียงกาย
 ไกรจะกอดพินนอนให้หนาวหาย
 เมียจะตายแล้วพุดพลอดกระหมอมเมีย ๗^๑

หมายเหตุ ตั้งแต่บทที่ 1 - 10 วิเคราะห์การไรคำ บทที่ 1 - 15 วิเคราะห์ลีลาการขับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ กรมศิลปากร, เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน เล่ม 1, หน้า 181 - 183.

ภาคผนวก ข.

ตารางวิเคราะห์หลักเกณฑ์การให้ค่าในบทเสภา

ตารางวิเคราะห์ที่ได้นำออกมาเป็น 3 ตารางคือ

1. ตารางวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ ว่าเป็นคำตาย เสียงสระสั้นยาว
2. ตารางวิเคราะห์เสียงพยัญชนะกล
3. ตารางวิเคราะห์เสียงพยัญชนะท้าย

ในแต่ละบท (4 บรรทัด) ของบทขับเสภา จะวิเคราะห์ด้วยตาราง 3 ตาราง ดังกล่าว ซึ่งมีรูปตารางเหมือนกัน แตกต่างกันแต่เพียงของตนของตารางที่ระบุว่าจะวิเคราะห์อะไร เช่น วิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ ก็จะเอาเสียงวรรณยุกต์คือ เสียงสามัญ เอก โท ตรี จัตวา มาเรียงไว้ในแนวกั้น ถ้าวิเคราะห์เสียงพยัญชนะก็นำพยัญชนะมาเรียงไว้ วิเคราะห์เสียงพยัญชนะท้ายก็นำเสียงพยัญชนะท้ายมาเรียงไว้ ในที่นี้จึงนำมาแต่เพียงตัวอย่างตารางวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์มาแสดงไว้เพียงตารางเดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยาลัยการงานวิเศษระยองในคำใบ้พิเศษ

ตารางที่ การไขว้รหัส คำใบ้คำทาย เสียงสระสั้น-ยาว

บทที่

วรรคที่	วรรคที่ 1									วรรคที่ 2									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
คำใบ้-คำตอบ เสียงสระ วรรณยุกต์สั้น-ยาว	เ เป็น กาย เ็น คาย																		
เสียงสามัญ
เสียงเอก
เสียงโท
เสียงตรี
เสียงจตุร
รวม

รวม พยางค์ทั้งหมด
 คำใบ้สระเสียงสั้น ○
 " " ยาว ⊕
 คำทายสระเสียงสั้น ⊙
 " " ยาว △

- หน่วยเลข เครื่องหมาย
- แทนคำใบ้สระเสียงสั้น
 - ⊕ แทนคำใบ้สระเสียงยาว
 - ⊙ แทนคำทายสระเสียงสั้น
 - △ แทนคำทายสระเสียงยาว
- ใช้เครื่องหมายเหล่านี้ส่งใบของตารางเวลาวิเศษและรายงานผลตอบในตาราง
 ความดี

ตารางที่ 18 แสดงเปอร์เซ็นต์รวมของความแตกต่างของคาร์บอนที่ก่อกิจกรรม
 คานัลการขี้

ประเภท พฤติกรรม	การสังเกต ครั้งที่ 1	การสังเกต ครั้งที่ 2	% ของ ครั้งที่ 1	% ของ ครั้งที่ 2	% ของความต่าง
1	8	8	13.333	13.333	0.00
2.1	-	-	-	-	-
2.2	6	6	10.00	10.00	0.00
2.3	13	9	21.667	15.00	6.667
2.4	5	7	8.333	11.667	3.334
2.5	-	-	-	-	-
3.1	2	2	3.333	3.333	0.00
3.2	-	-	-	-	-
3.3	-	-	-	-	-
4.1	1	1	1.667	1.667	0.00
4.2	-	-	-	-	-
4.3	-	-	-	-	-
4.5	3	3	5.00	5.00	0.00
4.6	-	-	-	-	-
4.7	-	-	-	-	-
4.8	3	3	5.0	5.00	0.00
4.9	3	3	5.0	5.00	0.00
5	4	4	6.667	6.667	0.00
6	-	-	-	-	-
7	1	1	1.667	1.667	0.00
8	11	13	18.333	21.667	3.334
9					
10.1					
10.2					
10.3					
	60	60	100.00	90.002	10.001

ผลรวมของร้อยละของความแตกต่าง = 10.001

Po = 100 - 10.001

= 89.999

2. หาค่า Pe (ค่าของความเหนียวที่คาดว่าจะเป็) คือ

2.1 นำพฤติกรรมที่มีค่าร้อยละสูงสุดไปเปิดกราฟตามเส้นโค้ง (ในรูปที่ 1)

2.2 นำพฤติกรรมที่มีค่าร้อยละรองจากพฤติกรรมที่มีค่าร้อยละสูงสุดไปเปิด

กราฟตามแกนนอน

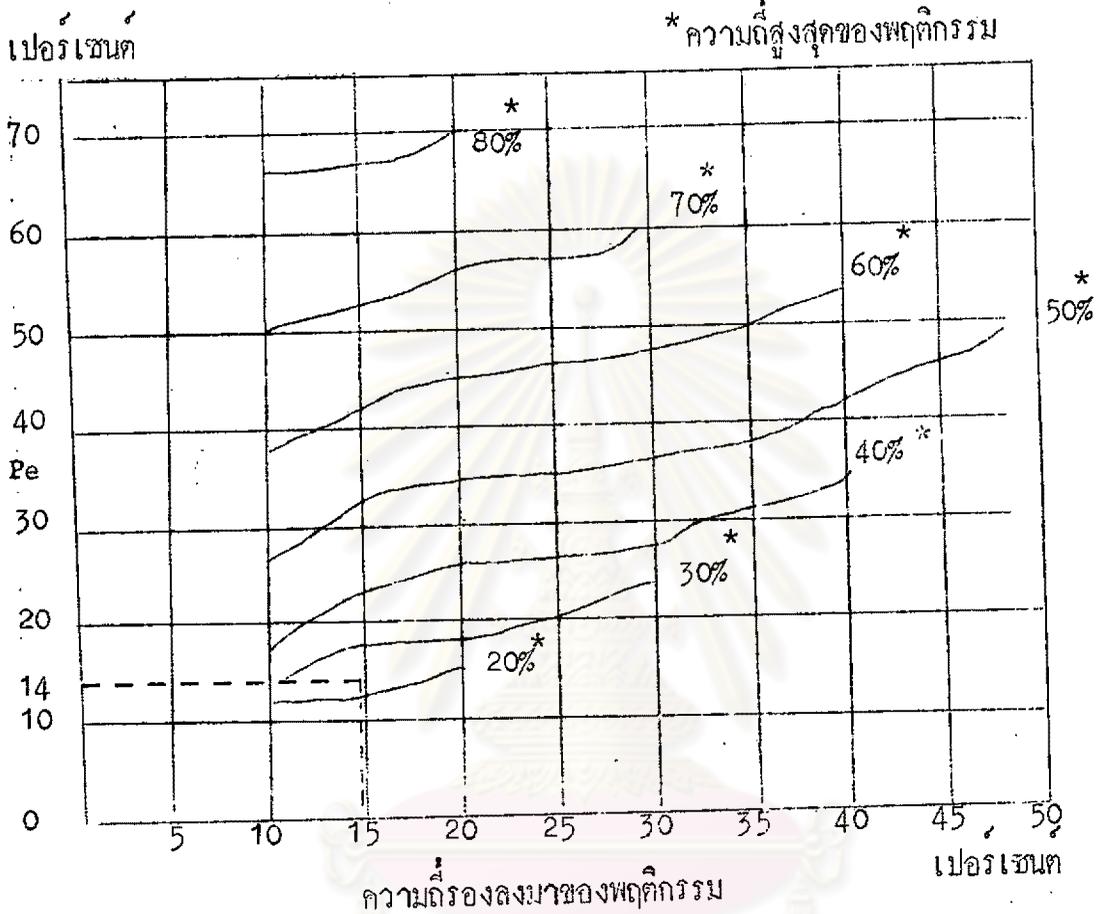
2.3 จากจุดเส้นโค้งตามข้อ 2.1 และเส้นตั้งฉากจากแกนนอนในข้อ 2.2 มาพบกัน ลากเส้นตรงขนานกับแกนนอนไปพบแกนตั้งที่ใด อ่านค่า Pe ที่จุดนั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เปอร์เซ็นต์สูงสุดของพฤติกรรมของการสังเกต ครั้งที่ 1 มีค่า 21.667 นำไปเปิดคู่มือประมาณเส้นโค้งที่ 20 และ 30 และเปอร์เซ็นต์ รองลงมาของการสังเกตครั้งที่ 2 มีค่า 15.00 คู่มือที่แกนนอนตรงเส้น 15 ลากเส้นตั้งฉาก ไปพบจุด 21.667 แล้วลากขนานไปกับแกนนอนพบแกนตั้งอ่านได้ 14 นั่นคือ $Pe = 14$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 1

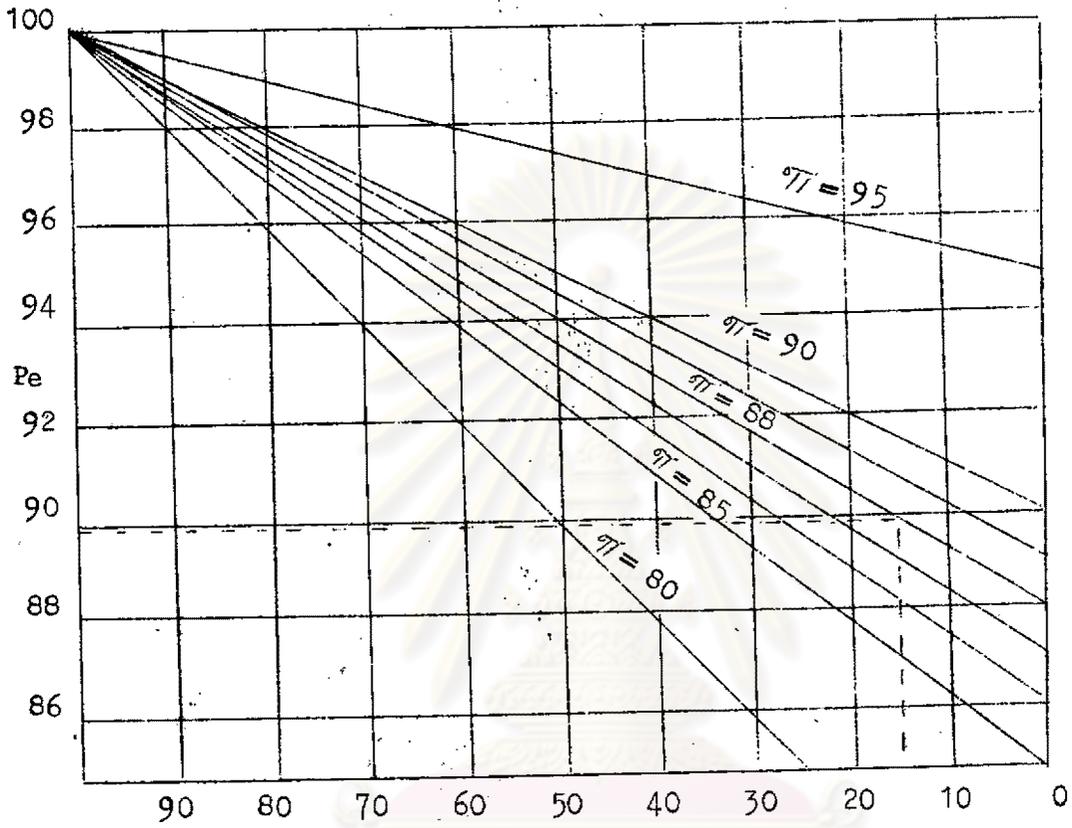
การหาค่า Pe

เมื่อใดค่า $Pe = 14$ แล้ว นำค่า Pe และ Po หาค่า Tt จากกราฟรูปที่ 2 โดยลากเส้นตั้งฉากจากจุด $Pe = 14$ พบกับเส้นขนาดของ Po ซึ่งมีค่า 89.999 พบกันที่จุดประมาณค่า = 88.50 อันเป็นค่าของความถี่ในการวิเคราะห์

รูปที่ 2

ค่า η

Pe

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

16 กุมภาพันธ์ 2525

กราบเรียน ท่านอาจารย์มนตรี

ผมเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประสงค์จะศึกษาและวิจัยเรื่อง " การศึกษาวิเคราะห์
เรื่อง " เสภา " เพื่อการเรียนการสอนวรรณคดีไทย "

การศึกษาและวิจัยครั้งนี้ ส่วนหนึ่งจำต้องศึกษาถึง ประสบการณ์การสอน ความรู้
ความสนใจ ความคิดเห็น ในเรื่อง การเรียนการสอนวรรณคดีไทยประเภทเสภาจากท่าน
อาจารย์ เพื่อนำไปวิเคราะห์หาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวรรณคดีประเภทนี้
และจะส่งผลต่อเนื่องไปถึงวรรณคดีร้อยกรองท่านองเสนาะอื่น ๆ ด้วย คำตอบของท่าน
อาจารย์จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผมจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ช่วยตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ ซึ่งความกรุณา
ของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยและการเรียนการสอนเรื่องนี้อย่างมาก

ผมขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาและเสียสละเวลาของท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ด้วยความนับถืออย่างสูง

(นายไพศาล วงษ์ศิริ)

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็นสองตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การสอน ความรู้ความเข้าใจ ความสนใจ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเรียนการสอนวรรณคดีไทยประเภทเสภา

การตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ชี้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับตัวท่าน ตอนที่ 2 ชี้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องท้ายคำถาม เรียงตามความสำคัญจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดเพียง ขอดี 1 คำตอบเท่านั้น

ขอขอบพระคุณในความกรุณา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ ระหว่าง

20 ถึง 25 ปี

26 ถึง 30 ปี

31 ถึง 35 ปี

36 ถึง 40 ปี

41 ปีขึ้นไป

3. คุณวุฒิทางการศึกษา (ตอบได้หลายคำตอบ)

ปริญญาโททางการศึกษา

ปริญญาตรีทางการศึกษา

ป.กศ.สูง

อื่น ๆ คือ

4. คุณวุฒิทางคานาภาษาไทย (ตอบได้หลายคำตอบ)

ปริญญาโททางคานาภาษาไทย

ปริญญาตรีเอกคานาภาษาไทย

ป.กศ.สูง เอกคานาภาษาไทย

เรียนมาทางคานาอื่น ๆ คือ

5. ระดับชั้นที่สอนในปัจจุบัน

ชั้นมัธยมศึกษา

ชั้นมัธยมปลาย

สอนทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาและมัธยมปลาย

6. จำนวนปีที่สอนวรรณคดีไทย

น้อยกว่า 3 ปี

3 ถึง 5 ปี

5 ถึง 10 ปี

10 ถึง 15 ปี

15 ปีขึ้นไป

7. อ่านทำนองเสนาะ (กาพย์, กลอน, โคลง, ฉันท์, ร่าย)

ไม่เป็นเลย

เป็นบางชนิด

เป็นทุกชนิด

8. ชับเสภา

ไม่เป็น

เป็น เพราะ

เรียนมาด้วยตัวเองจากแม่ - แฉนเสียง

เรียนจากครูเสภา

เรียนจากครูภาษาไทยในโรงเรียน

อื่น ๆ คือ

ศูนย์วิทยะพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

สอบถามเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการสอน ความรู้ความเข้าใจ ความสนใจ
ความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการเรียนการสอนวรรณคดีไทยประเภทเสภา

ชี้แจงเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบ เรียงตามความสำคัญจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ขอละ 1 คำตอบ

คำถาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านเคยบอกให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์ในการเรียนการสอนวรรณคดีไทยทุกครั้งที่ย่าน					
2. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวัดพฤติกรรมนักเรียนได้ความสนใจเรียนวรรณคดีประเภทความเรียง ร้อยแก้ว					
3. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวัดพฤติกรรมนักเรียนได้ความสนใจเรียนวรรณคดีประเภทร้อยกรองทั่วไป					
4. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวัดพฤติกรรมได้ความสนใจเรียนวรรณคดีร้อยกรองประเภทเสภา					
5. ท่านเคยขับเสภาให้นักเรียนฟังเอง					
6. ท่านเคยสังเกตในเวลาสอนพบว่านักเรียนชอบฟังครูขับเสภา					
7. ท่านเคยใช้อุปกรณ์คือเทป - แคนเสียง ช่วยในการสอนวรรณคดีเกี่ยวกับเรื่องเสภา					
8. ท่านเคยสังเกตในเวลาสอนพบว่านักเรียนสนใจฟังการขับเสภาจากอุปกรณ์ประเภทเทป - แคนเสียง					

คำถาม	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
9. ท่านเคยประสบปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนท่านเอง- เสนาะ เพราะโรงเรียนไม่มีเทป - แฉนเสียง ประกอบการเรียนท่านเองเสนาะ					
10. ท่านเคยประสบปัญหาการใช้อุปกรณ์การสอนเสนาะ เพราะโรงเรียนไม่มีเทป - แฉนเสียงประกอบ การเรียนเสนาะ.....					
11. ท่านเคยให้นักเรียนลองฝึกขับเสนาะ โดยท่านขับให้ฟัง เองเป็นตัวอย่างก่อน					
12. ท่านเคยให้นักเรียนลองฝึกขับเสนาะ โดยให้นักเรียน ฟังตัวอย่างจากเทป - แฉนเสียงก่อน					
13. ท่านสังเกตเห็นว่านักเรียนชอบเรียนวรรณคดีเสนาะ แบบให้ขับเสนาะมากกว่าให้อ่านแบบท่านเองเสนาะ ธรรมดา					
14. ท่านเคยเชิญผู้มีความรู้เรื่องเสนาะและชำนาญการขับ- เสนาะมาบรรยาย และแสดงการขับให้นักเรียนฟัง					
15. ทุกครั้งที่สอนวรรณคดีประเภทเสนาะ ท่านเคยตั้งจุด- มุ่งหมายที่จะอนุรักษ์วรรณคดีประเภทนี้					
16. ท่านรู้สึกไม่สบายใจขณะที่สอนวรรณคดีร้อยกรอง แล้วอ่านท่านเองเสนาะไม่เป็น					
17. ท่านรู้สึกไม่สบายใจขณะที่สอนวรรณคดีประเภทเสนาะ แล้วขับเสนาะไม่ได้					
18. จากการประเมินผลการสอน ท่านพบว่านักเรียน รักห้วงแหวนวรรณคดีประเภทเสนาะนี้					

คำถาม	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
<u>ความรู้เรื่องเสภา</u>					
19. ทานขับเสภาตามแบบแผนไกรษานาญ					
20. ทานรู้จักและเคยเห็น "กรับเสภา"					
21. ทานรู้จักขับกรับเสภาและรู้เพลงกรับเสภา					
22. ทานรู้จักการเอื้อนเอ่ยขณคนการขับเสภาตามแบบแผน					
23. ทานรู้จักขับเสภาให้สะท้อนอารมณ์โดย <u>สั้นเสียง</u> เวลาขับตอนใด					
24. ทานรู้จักวิธีขับเสภาโดยวิธี <u>ครวญเสียง</u> ให้สะท้อน- อารมณ์					
25. ทานรู้จักวิธี <u>หักเสียงขึ้นหรือลงในวรรคที่ 3</u> ของ บทขับเพื่อให้เกิดความไพเราะในการขับ					
26. ทานรู้จักวิธี <u>ระแทกเสียง</u> ในการขับตอนใด					
27. ทานรู้จักการ <u>เลนลูกคอ</u> ในการขับบางตอน เช่น ชมธรรมชาติ					
28. ทานรู้จักวิธี <u>เน้นเสียง</u> ของคำเวลาขับแสดงอารมณ์					
29. ทานรู้ประวัติและวิวัฒนาการของการขับเสภา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน					
30. ทานรู้จักวิธีการขับเสภาลาว					
31. ทานรู้จักวิธีการขับเสภามอญ					

คำถาม	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
<u>ความสนใจ</u>					
32. ท่านอยากอ่านตำราของเสนาะไต่อย่างใด					
33. ท่านอยากชมเสภาไต่อย่างใด					
34. ท่านต้องการนักชมเสภาหรือครูเสภาผู้มีความรู้เรื่อง เสภามาแนะนำและสอนการชมให้					
35. ท่านอยากเห็นและไต่ยินการชมเสภาประกอบ การชมกับควักตัวของทานเอง					
36. ท่านอยากกรูเรื่องทวไต่เกี่ยวกับเสภา เพื่อนำมา ประกอบการเรียนการสอน					
37. ท่านสนใจที่จะชมหรือนำนักเรียนไปชมการแสดง เกี่ยวกับเสภา					
<u>ความคิดเห็น</u>					
38. ท่านชอบสอนวรรณคดีประเภทรอยกรองตำราของเสนาะ					
39. ท่านเห็นว่ากรชมเสภาเป็นศิลปะที่น่าสนใจเรียนรู					
40. ท่านเห็นว่าตำราของเสนาะต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นใน การสอนวรรณคดีประเภทรอยกรอง					
41. ท่านเห็นว่าครูควรมีความรักห่วงเห่นวรรณคดี มรดกของไทย					
42. ท่านเห็นว่าครูควรมชมเสภาเป็นเอง					
43. ท่านเห็นว่าครูควรรอ่านตำราของเสนาะเป็นเอง					

คำถาม	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
44. เห็นว่าถาขั้มเสภาอ่านทำนองเสนาะไคยง ไพเราะ เขำถึงอำรมณข์ของบทกวีแล้ว นักเรียนจะ ซาบซึ้งในวรรณคดีมรคคของไทยมำกซึ้น					
45. เห็นว่าการขั้มเสภาอ่านทำนองเสนาะไมเป็น ของครูภำษาไทยเป็นปัญหำในการเรียนการสอน วรรณคดีมรคค					
46. เห็นว่าครูขั้มเสภาอ่านทำนองเสนาะเป็นเองจะสอน สะดวกกว่ำใซอุปกรณข์ คือเทป - แฉนเสียง					
47. เห็นว่าถำมีอุปกรณข์เทป - แฉนเสียงเสภำและ ทำนองเสนาะจะชวยคำนการสอนวรรณคดีเกี่ยวกับ การอ่าน การขั้มได้เป็นอย่งดี					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Figure 1.1

Figure 1.1

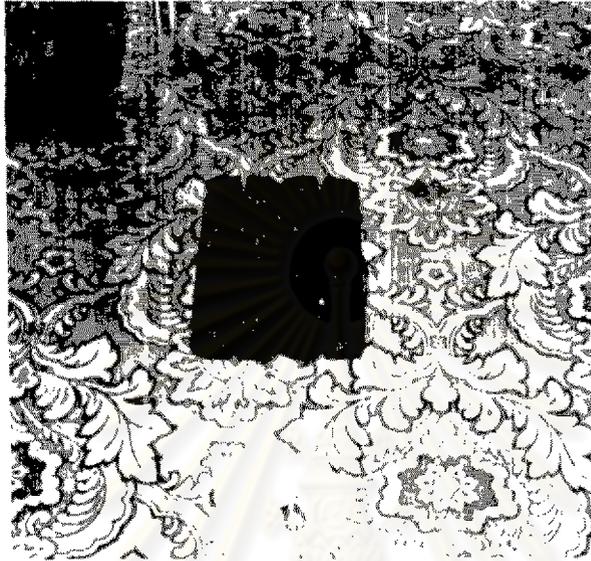

Figure 1.1

Figure 1.1

ศูนย์วิจัยทันตวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวสุวิมล วัฒนศิริ
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
การประมงน้ำจืด

นางสาวสุวิมล วัฒนศิริ
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
การประมงน้ำจืด

คุณประเวศ คุณ

คุณทวี อังโศภน

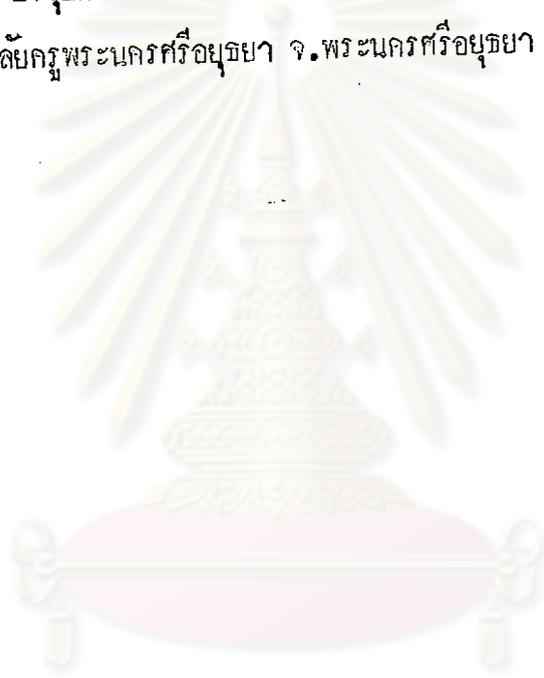

คุณพ่วง ก้าวหน้า

ประวัติเขียน

นายไพศาล วงษ์ศิริ เกิดวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2484 ที่หมู่ที่ 2 ตำบลม่วงชุม อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษาบัณฑิต จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา (บางเขน) (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน ปัจจุบัน) เมื่อปีการศึกษา 2513 ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย